

doradztwo

D W U T Y G O D N I K O D R

rolnicze

W GRABANOWIE

N r 9 (34)

15.05.1992 r.

Cena 500 zł

"Doradztwo rolnicze w zmieniających się warunkach społeczno-gospodarczych wsi."

Pod takim hasłem w dniach 8-9 maja 1992 roku w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Grabanowie odbyła się krajowa konferencja naukowa zorganizowana wspólnie z Akademią Rolniczą w Lublinie, Wyższą Szkołą Rolniczo-Pedagogiczną w Siedlcach przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Grabanowie.

Na konferencji pracownicy nauki Akademii Rolniczych, Centrum Doradztwa i Edukacji w Rolnictwie oraz Dyrektorzy ODR prezentowali swoje stanowiska, propozycje dotyczące przyszłości doradztwa rolniczego - między innymi:

* dr inż. Zofia SZALCZYK - ODR Sielinko:
Badania nad systemem doskonalenia zawodowego kadr dla potrzeb doradztwa rolniczego w warunkach gospodarki rynkowej

* Doc.dr hab. Edward GAJDA - SGGW WARSZAWA:
Doradztwo w zmiennych warunkach społeczno-ekonomicznych przeobrażeń wsi i rolnictwa

* Prof.dr hab. Aleksander LEWCZUK - ART Olsztyn:

-Optymalizowanie systemu doradztwa rolniczego dla potrzeb elity produkcyjno-ekonomicznej gospodarstw chłopskich oraz tworzenia i funkcjonowania agrobiznesu

-Czynniki warunkujące proces powstawania, identyfikacji i rozwiązywania problemów doradczych rodzin rolniczych w warunkach gospodarki rynkowej

* Prof.dr hab. Czesław MICHAŁOWSKI - AR w Lublinie:

Miejsce Akademii Rolniczych w systemie doradztwa i upowszechniania rolniczego

* Doc.dr hab. Antoni MICKIEWICZ - AR SZCZECIN:

Zintegrowany system doradztwa ekonomicznego i organizacyjnego w regionie

* Doc.dr hab. J. PRZYCHODZEN - SGGW w Warszawie:

Miejsce doradztwa rolniczego w marketingu operacyjnym

* Mgr inż. Jadwiga TATARA - ODR Końskowola:

Działalność upowszechnieniowa Działu Wiejskiego Gospodarstwa Domowego ODR Końskowola

* Doc.dr hab. Janusz TORUNSKI - WSR-P Siedlce:

Prognoza rozwoju uwarunkowań badań i doradztwa rolniczego na tle nowej strategii rolniczej w Polsce

* Prof.dr hab. Bogdan WAWRZYŃIAK - ATR Bydgoszcz:

Zakres i kwalifikacje potrzeb doradczych producentów rolnych

W czasie dyskusji poruszono szereg innych tematów dotyczących doradztwa ekologicznego, współdziałania Zespołów Szkół Rolniczych i Ośrodków Doradztwa Rolniczego w zakresie oświaty rolniczej. Wymieniona tematyka i dyskusje na jej temat zobowiązała Komisję Wnioskową do opracowania wniosków i przedstawienia ich Ministrowi Rolnictwa, którego przedstawiciele również uczestniczyli w konferencji.

Ponadto wypracowane wnioski zostaną przedstawione na konferencji w Warszawie.

inż. B. Chachulski

WZBOGACANIE PASZ GOSPODARSKICH DLA DROBIU DODATKAMI WYTWARZANYMI PRZEZ KUTNOWSKIE ZAKŁADY FARMACEUTYCZNE "POLFA"

Racjonalne żywienie drobiu winno być w miarę możliwości oparte na paszach komponowanych z półproduktów pochodzenia roślinnego oraz zwierzęcego i uzupełnionych dodatkami witaminowo-mineralnymi.

Półprodukty pochodzenia zwierzęcego /wchodzące z reguły w skład przemysłowych mieszanek pełnoporcjowych/ są bogate w biologicznie wartościowe białko, witaminy i minerały, natomiast składniki pochodzenia roślinnego, na których głównie oparte jest żywienie w systemie gospodarskim, dostarczają energii, niektórych witamin i składników mineralnych oraz znacznie mniej białka gorszej jakości.

Pełne pokrycie potrzeb witaminowo-mineralnych ptaków może być zapewnione wyłącznie poprzez stosowanie specjalnych dodatków zawierających witaminy i związki mineralne.

Największym producentem tych dodatków występujących na rynku pod nazwami firmowymi POLFAMIX R, AVIMIX R i przeznaczonych właśnie do uzupełniania pasz gospodarskich są Kutnowskie Zakłady Farmaceutyczne "Polfa".

Firma ta dysponuje nowoczesną, specjalnie w tym celu przygotowaną i zakupioną na zachodzie instalacją technologiczną.

Powołana przez EWG Komisja, która to w 1991 r. wizytowała większość polskich wytwórni pasz i dodatków paszowych, oceniła stan wyposażenia technologicznego i laboratoryjnego tego zakładu bardzo wysoko, uznając go za wyjątkowo dobrze przygotowany do zapewnienia dobrej jakości dostarczanych na rynek produktów.

Nie bez znaczenia pozostawało tu wyposażenie laboratoriów w unikalną aparaturę i fachowy personel, co zapewnia należyty poziom wewnątrz zakładowej kontroli jakości.

Oferowane przez tego producenta dodatki do pasz można podzielić ogólnie według przeznaczenia i asortymentu w sposób przedstawiony na schemacie.

Omawiane dodatki paszowe produkowane są według różnych kompozycji recepturowych, uzależnionych od gatunku i stadium odchowu drobiu dla którego są przeznaczone.

Do preparatów witaminowych przeznaczonych jako dodatek do pasz gospodarskich należą: Polfamix R A dla niosek z dodatkiem stymulatora nieśności, Polfamix R B dla brojlerów z dodatkiem stymulatora wzrostu, Polfamix R Z dla stad zarodowych.

Polfamixy R te produkowane są w wersji rozpuszczalnej w wodzie. Preparat mineralny o nazwie Avimix R przeznaczony jako uzupełnienie pasz gospodarskich w przypadku wystąpienia niedoborów mineralnych u drobiu.

Asortyment oferowanych w tym celu preparatów witaminowo-mineralnych obejmuje: Polfamix R OVO dla kur niosek z ferm reprodukcyjnych i zarodowych, Polfamix R W dla drobiu wodnego, Polfamix R DG-1 dla drobiu rosnącego z dodatkiem stymulatora i kokcydiostatyku, Polfamix R DG-2 dla drobiu nieśnego z dodatkiem stymulatora nieśności.

Stosowanie tych preparatów w żywieniu drobiu wywiera decydujący wpływ na jego rozwój i produktywność.

Zawarty w niektórych z nich kokcydiostatyk zabezpiecza drób przed kokcydiozą.

W wyniku stosowania firmowych dodatków Polfamix R w żywieniu brojlerów uzyskuje się dodatkowy przyrost ciężaru ciała do 15% oraz zmniejszenie zużycia paszy na przyrost 1 kg ciężaru ciała o około 5-10%.

W żywieniu kur niosek dodatki firmowe Polfamix R wpływają korzystnie na przyspieszenie, przedłużenie i zwiększenie nieśności o około 15%, zmniejszając zarazem zużycie paszy na produkcję 1 kg jaj w granicach około 10-20%.

Nieomal w każdej sytuacji stosowanie tych preparatów zapewnia zwiększenie odporności drobiu na choroby oraz uzyskanie zmniejszenia kosztów produkcji.

Przykładowe efekty uzyskiwane w żywieniu drobiu w przeliczeniu na 1 sztukę przedstawiono w tabeli.

Nazwa Polfamixu	Okres stosowania	Ilość zużytego Polfamixu w okresie stosowania	Dodatkowy przyrost ciężaru ciała /kg/	Zaoszczędzona pasza /kg/
Polfamix R A	12 m-cy	24 g	9 szt. jaj	4,5
Polfamix R B	10 tyg.	4 g	0,07	0,21
Polfamix R DG-1	18 tyg.	210 g	0,3	0,84
Polfamix R DG-2	32 tyg.	1,35 kg	27 szt. jaj	9,5

Oprócz tak wielce przydatnych w chowie gospodarskim dodatków witaminowo-mineralnych Kutnowskie Zakłady Farmaceutyczne "Polfa" produkują również koncentraty i superkoncentraty wysokobiałkowe dla drobiu które to odpowiadają normom EWG i służą do przygotowywania we własnym zakresie pełnoporcjowych mieszanek z udziałem sruł zbożowych i sruł wysokobiałkowych.

Superkoncentraty dla drobiu produkowane są dla brojlerów na I i II okres tuczu i dla niosek, zaleca się ich 10% udział w mieszance. W swoim składzie zawierają one tzw. Polfamixy-Super charakteryzujące się bogatszym składem.

Asortyment koncentratów przeznaczonych dla drobiu jest szeroki. Udział koncentratów w przygotowywanych mieszankach pełnoporcjowych jest zróżnicowany i uzależniony od okresu odchowu i użytkowania.

W skład koncentratów wchodzi dodatki Polfamix R o odpowiednio dostosowanej recepturze.

Produkowane są koncentraty paszowe dla brojlerów, niosek, drobiu hodowlanego, jak też kaczek, gęsi, indyków.

Na zamówienie hodowców produkujemy również koncentraty wzbogacone Polfamixem-Super o nazwie Koncentraty forte.

Omawiane wysokobiałkowe i uzupełnione witaminami jak też składnikami mineralnymi preparaty posiadają wysoką jakość, która gwarantowana jest przez wykonywanie analiz surowców oraz gotowych produktów przed przekazaniem ich do hodowców.

mgr inż. Teresa Fidych

KALENDARZ BIODYNAMICZNY

- MAJ '92

1.	P	Ryby Baran	(woda) (ogień)	— liść (do 20) owoc (od 20)	
2.	S	Baran	(ogień)	— owoc	Now
3.	N	Baran Byk	(ogień) (ziemia)	— owoc (do 15) korzeń (od 15)	
4.	P	Byk	(ziemia)	— korzeń	
5.	W	Byk	(ziemia)	— korzeń	
6.	S	Byk Bliźnięta	(ziemia) (powietrze)	— — — — (do 16) kwiat (od 16)	
7.	C	Bliźnięta	(powietrze)	— kwiat	Początek czasu sacczenia
8.	P	Bliźnięta Rak	(powietrze) (woda)	— — — —	Perigeum
9.	S	Rak Lew	(woda) (ogień)	— liść (do 18) owoc (od 18)	
10.	N	Lew	(ogień)	— owoc	
11.	P	Lew	(ogień)	— owoc	
12.	W	Lew Panna	(ogień) (ziemia)	— korzeń	
13.	S	Panna	(ziemia)	— korzeń	
14.	C	Panna	(ziemia)	— korzeń	
15.	P	Panna Waga	(ziemia) (powietrze)	— korzeń (do 12) kwiat (od 12)	

16.	S	Waga Skorpion	(powietrze) (woda)	— kwiat (do 21) liść (od 21)	
17.	N	Skorpion	(woda)	— liść	
18.	P	Skorpion	(woda)	— liść	
19.	W	Skorpion Strzelec	(woda) (ogień)	— liść (do 6) — — — — (od 9 do 20) owoc (od 20)	
20.	S	Strzelec	(ogień)	— owoc	
21.	C	Strzelec Koziorożec	(ogień) (ziemia)	— owoc (do 19) korzeń (od 19)	Koniec czasu sacczenia
22.	P	Koziorożec	(ziemia)	— korzeń	
23.	S	Koziorożec	(ziemia)	— korzeń	
24.	N	Koziorożec Wodnik	(ziemia) (powietrze)	— kwiat	
25.	P	Wodnik	(powietrze)	— kwiat	
26.	W	Wodnik Ryby	(powietrze) (woda)	— liść	
27.	S	Ryby	(woda)	— liść	
28.	C	Ryby	(woda)	— liść	
29.	P	Ryby Baran	(woda) (ogień)	— owoc	
30.	S	Baran	(ogień)	— owoc	
31.	N	Byk	(ziemia)	— korzeń	

BIOLOGICZNA OCHRONA ROŚLIN W GOSPODARSTWIE BIODYNAMICZNYM

Ochrona roślin w gospodarstwie biodynamicznym polega na zapobieganiu występowania chorób i szkodników. Stwierdzono, że rośliny dobrze uprawiane i nawożone zgodnie z zasadami rolnictwa biodynamicznego są rzadziej porażane przez choroby i szkodniki niż rośliny słabe, źle uprawiane i pielęgnowane, nie przystosowane do warunków środowiska.

W sytuacji gdy choroby lub szkodniki zagrażają plonom należy zastosować oprysk preparatem roślinnym lub bakteryjnym. Należy pamiętać, że preparaty roślinne są truciznami dla owadów nie tylko szkodników lecz także i owadów pożytecznych.

Większość preparatów stosowanych w ochronie roślin w gospodarstwach biodynamicznych można sporządzić z ziół dziko rosnących. Sporządzić je można we własnym gospodarstwie.

Podajemy kilka recept na najbardziej przydatne preparaty:

1. Wyciąg wodny z pokrzywy

Wiadro o pojemności 10 l (nieocynkowane) napełnić świeżym zieleciem pokrzywy (koniecznie przed zawiązaniem się nasion), nie ugniatać. Zalać wodą, najlepiej deszczówką, tak aby ziele było przykryte wodą. Pozostawić w cieniu na 24 godz. Następnie wodę zlać i używać bez rozcieńczenia do oprysku. W celu zwiększenia przyczepności do rośliny wskazane jest dodanie 100 g szarego mydła. Stosować do zwalczania mszyc, przy większym nasileniu powtarzać oprysk w odstępach kilkudniowych.

2. Wyciąg wodny z piołunu

300-500 g świeżego zielecia zalać 10 l wody, pozostawić przez 24 godz. Potem gotować około 30 min, przecedzić i ostudzić. Używać do opryskiwania wiosną przeciwko mszycom, przedziorkom, kwieciakowi malinowcowi, gąsiennicom, pchełkom na kapustnych, mrówkom i rdzy wejmutkowo-porzeczkowej.

Naparem 3-krotnie rozcieńczonym wodą opryskuje się drzewa owocowe w lipcu i sierpniu, w celu zwalczania mszyc i zwójki jabłkówek. Jesienią wyciąg dwukrotnie rozcieńczony stosuje się przeciw przedziorkom i kwieciakowi malinowcowi.

3. Wyciąg wodny z liści pomidora

Liście, boczne pędy pomidorów (bez objawów chorobowych) zalać 2-3 l wody. Po 3 godz. płyn można używać do podlewania pomidorów (dobrze rosną we własnym soku), do odstraszania bielinka kapustnika i gąsiennic.

4. Wyciąg wodny ze skrzypu

1 kg świeżego zielecia zalać 10 l wody, pozostawić na 24 godz, następnie gotować na wolnym ogniu przez 30 min. Po ostudzeniu płyn zlać i rozcieńczyć najlepiej deszczówką kilkakrotnie. Rośliny opryskiwać przed południem w czasie słonecznej pogody, co 2 tygodnie kilka razy w okresie wegetacyjnym. Wyciąg ze skrzypu nie zwalcza szkodników ale wzmacnia rośliny, zapobiega i hamuje rozwój chorób grzybowych.

Do nawożenia pogłównego np. pomidorów, selerów, ogórków bardzo dobra jest gnojówka pokrzywowa.

Do jej sporządzenia potrzebne jest duże naczynie kamionkowe lub drewniana beczka. Gnojówkę można też sporządzać w wykopanych dołach, szczelnie oddzielonych od ziemi folią.

Naczynie napełnić ściętym zieleciem pokrzywy i zalać wodą, najlepiej deszczówką, do wysokości poniżej 10 cm brzegu naczynia. Rozkład zielecia trwa 2 tygodnie. Roztwór można zamieszać patykiem w celu zwiększenia dostępu powietrza, co przyspiesza rozkład.

Gdy roztwór stanie się przejrzysty używać do podlewania w rozcieńczeniu 1:10. Do gnojówki pokrzywowej można dodać zielecie innych roślin (skrzyp, cebula, żywokost, wrotycz). Można też przygotowywać gnojówki tylko z jednego zielecia wymienionych roślin.

Rolników zainteresowanych problemem rolnictwa ekologicznego informujemy, że w Lublinie istnieje:

Ekumeniczne Centrum Informacyjne
Rolnictwa Ekologicznego 20-020 Lublin,
ul. Okopowa 20/28

Czynne jest w poniedziałki, wtorki,
środy w godz. 8-15 tel. (081-kierunek)
204-36.

Centrum organizuje kursy podstawowe rolnictwa ekologicznego, udziela informacji, zajmuje się doradztwem, sprzedaje broszury i preparaty biologiczne. Jest częścią "Ekolandu" - organizacji nadzorującej produkcję żywności w oparciu o kryteria rolnictwa ekologicznego, zgodnie ze standardem międzynarodowym: Ekoland - Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi.

Przysiek /k Torunia
87-132 Pędzewo

H. Domańska
B. Warda

KALKULACJA KOSZTÓW UPRAWY GRYKI PRZY RÓŻNYCH SYSTEMACH UPRAWY

/Uprawa sprzętem własnym/.

(Ceny na 05.05.1992 r.)

MYSZCZEGÓLNIENIE	J.M.	KOSZT		Uprawa wąskorzędowa		Uprawa szerokorzędowa		Uprawa pasowa	
		J.M.	W ZŁ	Ilość	WARTOŚĆ	Ilość	WARTOŚĆ	Ilość	WARTOŚĆ
				J.M.	W ZŁ	J.M.	W ZŁ	J.M.	W ZŁ
Podorywka	godz.		68900	2.5	172250	2.5	172250	2.5	172250
Bronowanie	godz.		47900	1	47900	1	47900	1	47900
Orka zimowa	godz.		68900	3.4	234260	3.4	234260	3.4	234260
Bronowanie	godz.		47900	1	47900	1	47900	1	47900
Wysiew nawozów	godz.		53400	0.7	37380	0.7	37380	0.7	37380
N	kg		6429	40	257160	40	257160	40	257160
P	kg		6842	60	410520	60	410520	60	410520
K	kg		2632	80	210560	80	210560	80	210560
Kultywatorowanie	godz.		62900	1.5	94350	1.5	94350	1.5	94350
Bronowanie	godz.		47900	1	47900	1	47900	1	47900
Siew ziarna + bronowanie	godz.		101000	1.5	151500	1.5	151500	1.5	151500
Nasiona	kg		500	80	40000	40	20000	50	25000
Wysiew nawozów N	godz.		53400	0.5	26700	0.5	26700	0.5	26700
N	kg		5000	20	100000	20	100000	20	100000
Opielacz x 3	godz.		60500	-	-	6.6	399300	3.3	199650
Oprysk	godz.		120000	1	120000	1	120000	1	120000
Harvade 25 F	kg		135000	2	270000	2	270000	2	270000
Zbior ziarna - usługa SKR	godz.		400000	1	400000	1	400000	1	400000
Transport	godz.		54000	2	108000	2	108000	2	108000
Praca własna rolnika	rbh		10000	16	160000	23	230000	20	200000
Dodatkowa praca rolnika	rbh		10000	4	40000	4	40000	4	40000
R-m koszty bezpośrednie		zł			2976380		3425680		3201030
Koszty pośrednie		zł			579250		554350		554350
Koszty całkowite		zł			3555630		3980030		3755380
Plon		g/ha		12		12		12	
Koszt produkcji 1q ziarna		zł			296303		331669		312948

W kosztach pośrednich uwzględniono podatek rolny, 25% kosztów ładowania i roztrzaskania 250q obornika, bez jego wyceny oraz 1/6 kosztów wapnowania.

CENY WARZYW I OWOCÓW NA ZIELENIAKU PRZY UL. 1 MAJA W BIAŁEJ PODL.

(Ceny w dniu 12.05.1992 r.)

Buraki czerwone	- 5-8 tys. zł/kg	Kapusta biała	- 1,9 tys. zł/kg
Cebula	- 3-6 tys. zł/kg	Kapusta młoda	- 10 tys. zł/szt.
Marchew	- 2,4 tys. zł/kg	Kalafior	- 25 tys. zł/szt.
Pietruszka	- 3-5 tys. zł/kg	Ogórki	- 8-9 tys. zł/kg
Por	- 15 tys. zł/kg	Czosnek	- 30-35 tys. zł/kg
Selery	- 15-16 tys. zł/kg	Pomidory	- 26-28 tys. zł/kg
Rzodkiewka	- 1,5-2,5 tys. zł/pęczek	Jabłka	- 10-13 tys. zł/kg
Salata	- 1,5-2,5 tys. zł/szt.	Ziemniaki	- 1,7-2.5 tys. zł/kg
Szcypior	- 500-800 zł/pęczek	Pieczarki	- 12-14 tys. zł/kg
Natka pietruszki	- 2,5 tys. zł/pęczek	Jaja kurze	- 700 - 750 zł/szt.

**KALKULACJA KOSZTÓW UPRAWY PSZENICY JAREJ
PRZY RÓŻNYCH PŁONACH**

Uprawa sprzętem własnym/.

Ceny na dn. 1992.05.05

WYSZCZEGÓLNIENIE	J.M.	KOSZT 1 J.M.	Przy plonie 30 dt/ha		Przy plonie 40 dt/ha		Przy plonie 50 dt/ha	
			Ilość J.M.	WARTOŚĆ	Ilość J.M.	WARTOŚĆ	Ilość J.M.	WARTOŚĆ
A. KOSZTY BEZPOŚREDNIE								
Materiał siewny	kg	1300	250	325000	250	325000	250	325000
Nawozy mineralne:								
mocznik	dt	200000	1.5	300000	1.2	240000	1.6	320000
saletra amonowa	dt	170000	-	-	1	170000	1	170000
superfosfat pylisty	dt	90000	3.3	297000	4	360000	4.5	405000
sol potasowa 57%	dt	150000	1.2	180000	1.5	225000	1.8	270000
insol	l	25000	-	-	1	25000	1	25000
Razem nawozy mineralne		-	-	777000	-	1020000	-	1190000
Środki ochrony roślin:								
Oxafun T	kg	68750	0.5	34375	0.5	34375	0.5	34375
Chwastox ek.	l	30000	3	90000	3	90000	3	90000
Berceza CCC	l	30000	3	90000	3	90000	3	90000
Tilt	l	370000	-	-	-	-	0.5	185000
Razem s.o.r.		-	-	214375	-	214375	-	399375
Zabiegi mechaniczne:								
bronowanie	godz.	47900	2.4	114960	2.4	114960	2.4	114960
kultywatorowanie	godz.	62900	1.5	94350	1.5	94350	1.5	94350
orka	godz.	68900	3.4	234260	3.4	234260	3.4	234260
wysiew nawozów	godz.	53400	1.4	74760	1.9	101460	1.9	101460
siew nasion	godz.	101000	1.4	141400	1.4	141400	1.4	141400
oprzynek	godz.	120000	1	120000	1	120000	2	240000
Razem zabiegi mechaniczne		-	-	779730	-	906430	-	926430
Zbiór ziarna:								
kombajn - usługa SKR	godz.	400000	0.9	360000	1	400000	1.1	440000
transport	godz.	78300	2	156600	2	156600	2	156600
Razem zbiór		-	-	516600	-	556600	-	596600
Praca własna rolnika	rbh	10000	31	310000	37	370000	42	420000
RAZEM KOSZTY BEZPOŚREDNIE	zł	-	-	2922705	-	3292405	-	3857405
B. KOSZTY POŚREDNIE								
Nawożenie obornikiem-25%	zł	-	-	425250	-	425250	-	425250
Magnowanie 15%	zł	-	-	60000	-	60000	-	60000
Podatek rolny	zł	-	-	128700	-	128700	-	128700
RAZEM KOSZTY POŚREDNIE	zł	-	-	613950	-	613950	-	613950
C. KOSZTY OGÓLNE	zł	-	-	3536655	-	3906355	-	4471355
D. KOSZT PRODUKCJI	zł	-	-	117889	-	97659	-	89427
1 dt ziarna								

W kalkulacji założono że koszt zbioru słomy równa się jej wartości.

Przy nawożeniu obornikiem uwzględniono 25% kosztów ładowania i roztrąsania obornika, bez jego wyceny.

* 1 dt = 1 q

KRÓLIKI

Charakterystyka ras występujących w Polsce

Podział królików na rasy zależy od kierunku ich użytkowania lub od masy ciała. W zależności od kierunku użytkowania wyróżniamy rasy: mięsne, mięsno-futerkowe, futerkowe i wełniste. W/g masy ciała możemy wyodrębnić rasy:

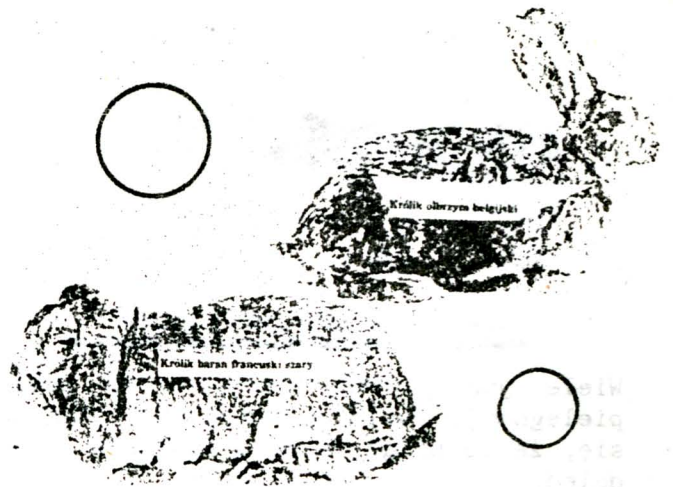
- duże - o masie ciała pow. 5,5 kg
- średnie - o masie ciała 3,5-5 kg
- małe - o masie ciała powyżej 3 kg

Istnieje też podział obejmujący łącznie powyższe cechy. Zgodnie z nimi króliki dzielimy na mięsno-futerkowe, futerkowe i wełniste.

Króliki ras mięsnych mają krępa budowę ciała i długi tułów. Wcześnie dojrzewają, uzyskują duże przyrosty dzienne masy ciała, dobrze wykorzystują paszę i odznaczają się wysoką użytkowością rzeźną. Króliki futerkowe mają mniejszą masę ciała i niższą wydajność rzeźną. Króliki wełniste natomiast charakteryzują się długim, delikatnym włosiem, który jest cennym surowcem dla przemysłu włókienniczego. Najbardziej rozpowszechnioną rasą w Polsce jest olbrzym belgijski. Jest to rasa duża, mięsno-futerkowa. W wieku 12-14 miesięcy króliki te uzyskują masę ciała 8-10 kg. W zależności od barwy futerka występują w odmianie białej lub szarej. Dają liczne mioty, a króliczeta po urodzeniu ważą około 74 g. Olbrzym belgijski jest rasą wymagającą dobrych warunków żywnościowych i pomieszczeniowych.

Królik francuski srebrzysty należy do średnich ras mięsno-futerkowych. Dorosłe króliki tej rasy osiągają masę ciała 4,5-5,5 kg. Charakteryzują się wysoką wydajnością rzeźną (53%), ale mają dość niską użytkowość rozplodową. Podstawową barwą tych królików jest popielatoniebieska, której srebrzystość nadają białe zakończenia włosów.

Króliki niebieskie i białe wiedeńskie należą do królików średnich, futerkowo-mięsnych. W wieku 8 miesięcy króliki tej rasy ważą około 4,3 kg. Odznaczają się wysoką wydajnością rzeźną (55-57%) oraz dobrą plennością i zdrowotnością. Barwa futerka rasy niebieski wiedeński sprawia wrażenie czarnej z niebieskim nalotem. Są odporne na gorsze warunki wychowu.

Królik nowozelandzki występuje w dwóch odmianach: białej i czerwonej. Króliki te mają walcowaty, bardzo dobrze umięśniony tułów. Szybko rosną, osiągając końcową masę ciała 4-5,5 kg, przy czym samice są cięższe od samców. Rasa ta jest szczególnie polecana do produkcji młodych królików rzeźnych, zarówno w czystości rasy, jak i w krzyżówkach międzyrasowych.

Biały kalifornijski jest rasą średnią, podobną do królika nowozelandzkiego pod względem budowy, tempa wzrostu i osiągniętej, końcowej masy ciała. Rasa ta posiada umaszczenie białe z czarnobrązowym pyszczkiem, uszami, ogonem i kończynami od stawu nadgarstkowego i skokowego. Również tą rasę poleca się do chowu na mięso.

Średni biały polski - to rasa królików o krępej budowie ciała i dobrze umięśnionym tułowiu. Dorosłe sztuki ważą do 4,5 kg. Są także przydatne do produkcji młodych królików rzeźnych.

Biały duński - osiąga masę ciała 3,8-4,5 kg. Króliki te charakteryzują się dobrym umięśnieniem, szybkim wzrostem, małymi wymaganiami środowiskowymi i odpornością na prymitywne warunki chowu.

Króliki rasy baran francuski osiągają masę ciała do 6 kg. Umaszczenie mają białe lub szare. Wymagają one jednak intensywnego żywienia i są mało odporne na gorsze warunki chowu.

Króliki angorskie nie nadają się do produkcji na mięso, ale dostarczają wartościowej wełny, której długość dochodzi do 15 cm. Średnia masa ciała tych królików wynosi 3-4,5 kg. Rocznie od 1 sztuki możemy uzyskać 500-900 g wełny, ale przy intensywnym żywieniu białkowym.

Dokonując wyboru odpowiedniej rasy królików do chowu należy wziąć pod uwagę zamierzony kierunek użytkowania oraz warunki pomieszczeniowe i żywnościowe, jakie możemy tym zwierzętom zapewnić.

RACICE A WYDAJNOŚĆ BYDŁA

Wiele już papieru zapisano na temat pielęgnacji racic u bydła, ale okazuje się, że to wciąż za mało i trzeba pisać dalej.

Jeżdżąc po terenie widzę jak większość bydła jest zaniedbana, ledwie chodzi, a właściwie kuleje na wyrosniętych racicach.

Utrzymanie zwierząt w obecnych warunkach środowiskowych nie może zapewnić bydłu tyle ruchu, ile jest konieczne do zachowania równowagi między narastaniem a ścieraniem się rogu racic. Skutkiem tego racice nadmiernie wyrastają, powodując nieprawidłową postawę kończyn, stany zapalne i wrzody.

Nikt właściwie nie zna dokładnie skali zjawiska, ale obserwując bydło w oborach i na pastwisku można stwierdzić, że większość ma nadmiernie wyrosnięte i zdeformowane racice. Potwierdzenie tego faktu można znaleźć w wielu publikacjach.

Na skutek bólu, jaki odczuwa zwierzę mające takie racice następuje upośledzenie przeżuwania i przyswajania paszy.

Źródła podają, że prowadzi to do zmniejszenia mleczności krów od 10 do 30%. Bydło opasowe traci w podobnej skali na przyrostach masy ciała.

Aby zlikwidować ten problem, dwa razy do roku należy krowom przyciąć i skorygować racice.

Wymaga to sporego doświadczenia i zręczności.

Opinia o tym, że każdy rolnik może to zrobić sam, doprowadziła do tak dużych zaniedbań. Nie każdy to robi, a już z pewnością, niewielu robi to dobrze. Samo przycięcie racic nie wystarczy, bo kończyna zostaje mimo to zdeformowana. Do tego potrzebny jest specjalny sprzęt. Mamy własne konstrukcje dobrych poskromów, pokazywanych nawet na targach "Polagra", gdzie cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Narzędzia do korekcji są łatwo dostępne, znajdują się w każdym Zespole Doradztwa Rolniczego, oraz w zlewniach mleka. Kadra ludzi do wykonania takiego zabiegu znajduje się w Ośrodku Doradztwa Rolniczego i służbie weterynaryjnej. Problem rozbiła się o specjalne poskromy ułatwiające wykonanie zabiegu korekcji racic.

Może samorządy zainteresowałyby się tym problemem, zakupiłyby dla swoich rolników takie poskromy i zorganizowały specjalne ekipy do korekcji racic, przez co zmniejszyłaby się skala tego problemu.

A może sprywatyzowana służba weterynaryjna mogłaby prowadzić działalność usługową w tym kierunku.

mgr inż. M. Rzedzicki

PORADY PSZCZELARSKIE

Po zauważeniu pierwszych przybytków nektaru, należy stworzyć rodzinom pszczelem warunki do jego magazynowania. Jeżeli w porę nie powiększymy gniazda, obserwując kilkudniowe przybytki wagowe rodzin, może to spowodować zahamowanie czerwienia matki.

Kiedy zauważymy pobielanie plastrów, dodatkowym bodźcem do lepszego rozwoju rodzin jest poddawanie ramek z węzą, gdyż w tym okresie matki chętniej czerwiał w świeżo odbudowanych plastrach. Aby siła rodzin była jak największa w okresie nektarowania rzepaku ozimego i akacji, należy sztucznie przyspieszyć rozwój rodzin pszczelech.

Znacznie lepszą metodą od codziennego podkarmiania małymi dawkami (0,5-1,0 szklanka) rzadkiego syropu, jest odsklepienie poszytych plastrów z pokarmem, znajdujących się w gnieździe. Odsklepienie plastrów zapobiega rabunkom i lotom pszczoł w poszukiwaniu pożytku w chłodne dni. W przypadku rodzin słabszych, dobre efekty daje zwięzanie uliczek międzyramkowych, ułatwia to pszczołom ogrzanie gniazda.

Utrzymanie optymalnej temperatury w rodzinach słabszych można uzyskać poprzez oddzielenie ramek z czerwem od pozostałych, deską odgradową, pozostawiając pod nią przestrzeń, dla umożliwienia przeniesienia pokarmu. W miarę rozwoju rodziny gniazdo poszerzamy plastrami zza zatworu, który w końcu usuwamy.

K. Osielski
M. Kałabun

ZAKISZANIE ZIELONEK

Produkując dobrej jakości kiszonki uzyskuje się wyższą produkcję zwierzęcą z hektara użytku zielonego. Kiszonkarstwo pozwala ograniczyć ubytki do 20-25% w porównaniu do produkcji siana gdzie straty sięgają do 40% i więcej.

Aby uzyskać dobrą i wartościową kiszonkę należy zwracać uwagę na jakość zakiszane surowca a przede wszystkim na jego strawność. Wyższą strawność paszy można uzyskać przez przyspieszenie zbioru. Optymalnym terminem koszenia runi na kiszonkę jest okres tuż przed lub w początkowej fazie kłoszenia dominujących traw. Wówczas strawność kiszonki jest w granicach 65-70%.

W związku z tym termin koszenia pierwszego pokosu na kiszonkę powinien przypadać około 15-20 maja, a zbiór następnych odrostów po upływie 30-40 dni od poprzedniego pokosu.

Pierwszy pokos traw zawiera mniej białka a więcej cukrów, dlatego nadaje się lepiej na kiszonkę. Zakiszać można zielonkę świeżą i podsuszoną. Kiszonki sporządzone z traw podsuszonych przewyższają zaletami kiszonki z runi świeżej.

Jakość kiszonek z runi świeżej można poprawić przez dodanie konserwantu lub paszy węglowodanowej. Spośród dodatków węglowodanowych najpopularniejszą i skuteczną w działaniu jest melasa dodawana w ilości 2-3% zakiszanej masy. Należy ją rozcieńczyć gorącą wodą. Inne to suszone wysłodki buraczane (0,8-3,0%), śruty zbożowe (2,0-15,0%). Żadne dodatki i preparaty nie zwalniają rolnika od przestrzegania ogólnych zasad sporządzania kiszonek.

Pomimo znanych zalet sporządzania kiszonek z zielonki podsuszonej ten sposób konserwacji nie jest w woj. białkopodlaskim dostatecznie popularny. Z zielonki podsuszonej można sporządzić oprócz kiszonek tzw. sianokiszonki. Łączą one zalety kiszonek i siana.

W każdym gospodarstwie można produkować kiszonki o zawartości do 35% suchej masy.

Produkcja kiszonek z runi podsuszonej wymaga dwufazowego zbioru zielonek. Kolejność poszczególnych czynności jest następująca: koszenie, przetrząsanie, zgrabianie w wały, zbiór i transport oraz ugniatanie zielonki w silosie.

Kiszoną zielonkę należy 1-2 razy dziennie przetrząsać. Przy dobrej pogodzie po upływie 24 godz. zielonka zawiera około 30% s.m. i można ją zakiszać.

Przy pochmurnej pogodzie i wysokiej wilgotności podsuszanie musi trwać 48 godzin. Zapotrzebowanie na kiszonkę wynosi około 5-8 m³/krowę, 4-6 m³/jałówkę lub opasa oraz 2-4 m³/młodzież do 0,5 r.

inż. A. Strąćicka

AGROVITAL

NAWÓZ DOLISTNY NAJNOWSZEJ GENERACJI.

Agrovital jest to ekologicznie bezpieczny wysokoskoncentrowany nawóz do dolistnego i doglebowego stosowania w uprawach ogrodniczych i polowych w całym okresie wegetacji.

Pod względem przeznaczenia dzieli się na:

- Agrovital Z - do dokarmiania zbóż
- Agrovital R - do dokarmiania rzepaku
- Agrovital K - do dokarmiania ziemniaków
- Agrovital B - do dokarmiania buraków
- Agrovital FeTi - do zwalczania chłochy.

Wszystkie wymienione Agrovitale są nawozami mikroelementowymi z dodatkiem azotu i magnezu, a również (Agrovital U) z dodatkiem fosforu i potasu.

Agrovitale produkowane są najnowszą technologią zapewniającą trwałą stabilność roztworu bez wytwarzania osadów.

Nie zawierają żadnych komponentów toksycznych i nie stwarzają niebezpieczeństwa poparzenia roślin przy stosowaniu zgodnie z instrukcją.

Dodatkową zaletą Agrovitali jest to, że nie zawierają metali ciężkich azotynów i chlorków, dzięki czemu nie zakwaszają gleby i są bezpieczne przy pielęgnacji roślin w domu.

Wysoką jakość nawozu ocenił Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Oddział Śląski we Wrocławiu pod kierownictwem prof. dr hab. Romana Czuby.

mgr inż. Z. Kozaczuk

WIEŚCI Z TARGÓW I JARMARKÓW

(Ceny w tys. zł za jednostkę)

Wyszczególnienie	Jednostka	Łosice 6.05.92r.	Radzyń Podl. 6.05.92r.	Międzyrzec Podl. 7.05.92r.	Wisznice 11.05.92r.	Konstantynów 11.05.92r.	Parczew 12.05.92r.
Zyto	q	80	100	70	80	70-80	70
Owies	q	-	100	80	-	80-90	-
Pszenżyto	q	80	-	-	-	-	-
Pszenica	q	110-120	120	100-120	100-110	100-120	100-110
Jęczmień	q	-	-	-	95	-	-
Mieszanka zbożowa	q	100-110	-	-	-	-	-
Gryka	q	-	-	-	-	-	1 mln
Ziemniaki	q	-	70	60-80	90-100	120	60-80
Prosięta	para	-	700-800	600-800	400-700	600-800	600-800
Krowy do 10 lat	szt.	4,5-6,5 mln	5-6 mln	-	5 mln	5,2 mln	-
Krowa z cielęciem	szt.	-	-	6-8 mln	5,5 mln	-	-
Saletra amon.	q	-	-	-	180	175	-
Mocznik	q	-	-	-	195	200	-

OGŁOSZENIA

IWANCZUK RYSZARD zam. Branica Radzyńska
gm. Radzyń Podl. tel. 3

Przyjmuję zamówienia na rozsade pomidorów szklarniowych na cykl jesienny. Produkcję sadzonki winorośli wielkoowocowej Skarb Panoni i inne. Odsprzedam instalację nawadniania kropelkowego do szklarni lub tunelu.

*

ANTONI MICHALAK zam. Myszkowice 6
08-209 Rusków tel. Rusków 19

Sprzedam ciągnik C-360 rok produkcji 1979. Stan dobry. Cena do uzgodnienia.

OMELANIUK STANISŁAW zam. Raczki 4
08-221 Hołowczyce gm. Sarnaki

Tanio sprzedam 3,30 ha ziemi, w tym las, pole, łąka oraz działka pod budowę o pow. 0,30 ha położone we wsi Komarno III.

*

MALEK WITOLD zam. Biała 30a gm. Radzyń Podl.

Zakupię 50 szt. warchlaków z możliwością zwiększenia oferty - kontakt również przez specjalistów doradztwa rolniczego w Radzynie Podl. tel. 520022.

Redakcja "DORADZTWA ROLNICZEGO" przyjmuje do opublikowania ogłoszenia, komunikaty i informacje handlowe od rolników indywidualnych bezpłatnie (którzy posiadają wykupiony abonament na prenumeratę dwutygodnika "Doradztwo Rolnicze") i firm handlowych, produkcyjnych itp. w/g cennika.

- ogłoszenia drobne	3.000 zł za 1 słowo
- za każde powtórzenie	2.500 zł za 1 słowo
- ogłoszenia ramkowe	4.000 zł za 1 cm ²
- powtórzenie ogłoszenia do 5 razy	3.500 zł za 1 cm ²
- powtórzenie ogłoszenia do 10 razy	3.000 zł za 1 cm ²
- powtórzenie ogłoszenia powyżej 10 razy	2.500 zł za 1 cm ²

Adres Redakcji: Grabanów 21-500 Biała Podlaska
Wydawca: OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
Redaktor naczelny: Chachułski Bohdan
Redagują: Specjaliści doradztwa rolniczego
Opracowanie graficzne: Olichwierowicz Krzysztof
Druk: Poligrafia Ośrodka Doradztwa Rolniczego
w Grabanowie. Nakład 1.500 szt.
Tel.: Biała Podl. 433792, 433868. Telefax: 438198
Telex: 863330